

Notat

Til: Christian Ulrik Syse
Via: Regionavdelingen
Kopi til: Regionavdelingen
Fra: Seksjon for Øst-Asia og Oceania
Saksbehandler: Simen Johan Willgohs
Dato: 18.12.2015
Saksnr.: 14/8910 - 12

Evaluering av norsk støtte til miljø- og ressursforvaltning i Myanmar

For klarering hos assisterende utenriksråd før svar til Norad EVAL.

Det vises til Norad v/ Evalueringsavdelingens oppfølgingsnotat 10.09.2015 med forslag til anbefalinger for oppfølging av evalueringen «A Baseline Study of Norwegian Development Cooperation within the areas of Environment and Natural Resource Management in Myanmar», offentliggjort 08.05.2015.

Evalueringen ser på innsamling av grunnlagsdata som måleverktøy i den norske innsatsen, og vurderer også i hvilken grad det foreligger en kontekstforståelse og et teoretisk rammeverk rundt. Miljø- og naturressursforvaltning er et av to hovedområder i utviklingssamarbeidet med Myanmar, og er viktig erfaringsmateriale for videre norsk innsats i Myanmar, gitt at landet er et av 12 utpekte fokusland for videre langsiktig utviklingssamarbeid.

Rapporten konkluderer blant annet med at den norske porteføljen i miljø- og naturressursforvaltning i Myanmar har godt potensial til å bidra til videre utvikling i Myanmar. Intervensjonene er i tråd med behov og etterspørsel i Myanmar, og med norske utviklingspolitiske hovedprioriteringer. Hovedutfordringene som skisseres, er blant annet behov for endringsteori og tilhørende planleggingsarbeid, grunnlagsdata for å vurdere innsatsen bevissthet om kontekst, og behov for konfliktsensitivitetsanalyser.

Rapporten anbefaler videre at man:

- utarbeider en eksplisitt endringsteori og at planlegging av de ulike intervensjonene koordineres,
- deler kunnskap om kontekst mellom og bygger kompetanse hos de norske partnerne,
- fordeler midler og etablerer separate datainnsamlingsaktiviteter og resultatmålingssystemer på programnivå,
- foretar systematiske og koordinerte kartleggings- og behovsvurderinger før man starter implementering,
- tar hensyn til organisasjonskultur og andre ikke-tekniske aspekter i kapasitetsutviklingstiltak,

- fremmer nasjonalt eierskap i planleggingsprosessen,
- koordinerer utvikling av resultatmatriser og datainnsamlingsaktiviteter,
- øker presset på myanmarske myndigheter for å gjøre nasjonale datakilder tilgjengelig for givere og utviklingspartnere, og
- utforsker muligheten for å få tilgang til data gjennom å støtte eksisterende datainnsamlingssystemer.

Evalueringsavdelingen foreslår tre oppfølgingspunkter i sitt notat. Departementet knytter sine kommentarer etter konsultasjoner med SIVSA og ambassaden til enkeltpunktene suksessivt.

1. Utvikle en eksplisitt endringsteori og koordinere planleggingen av intervensjonene (datainnsamling, behovsvurderinger, resultatrammeverk).

Departementet ser at det norske miljøprogrammet i Myanmar kunne vært tydeligere på noen sentrale elementer, herunder grunnlagsdata for et moderne evaluerings- og monitoreringsprogram og en eksplisitt endringsteori. Samtidig må disse funnene sees i sammenheng med at programmet som er evaluert, består av tre opprinnelig enkeltstående prosjekter, hvor hensyn til enklere forvaltning ved sammenslåing var det mest sentrale. Departementet opplyser videre om at tilgang på grunnlagsdata i Myanmar er begrenset, og at det tidlig i prosjektene ble tatt forbehold om dette hensynet. På et generelt grunnlag vil departementet i fremtidige Terms of References (ToRs) stille krav til endringsteori, og sørge for at behov for datainnsamling, behovsvurderinger og resultatrammeverk er utformet i konsultasjon med partnere.

2. Identifisere hvilke data som trengs for monitorering og evaluering av tiltakene.

Departementet tar anbefalingen til etterretning og vil i kommende prosjekter etterspørre grunnlagsdata med baselines som grunnlag for solid rapportering og evaluering. Resultatarbeidet kan konsentreres om outcome og bruke internasjonale data (f.eks. HDI) for å måle impact dersom lokale data er utilstrekkelige. Det bør også gjøres bedre vurdering av risiko i prosjekter, da dette er et gjennomgående problem i Myanmar. Det presiseres fra ambassadens side at man også ønsker å bruke lokale kunnskapsmiljøer i denne prosessen, og at ansvarliggjøring og opplæring av partene er viktig for et godt resultatarbeid.

Videre minner departementet om at Myanmar har utfordringer med institusjonelle rammer så vel som teknisk analyse innenfor feltet programmet inngår i. Derfor vil en overdreven evaluering, basert på usikre data, kunne gi feilaktige svar. Som evalueringen selv også påpeker, er det en tretthet blant partnere hva gjelder resultatarbeid. Dette kan skyldes en ofte generisk tilnærming til problemstillingen, og at resultatarbeidet ikke oppfattes relevant. På partnernivå mener departementet at en endring i rapportering og evalueringsarbeidet på dette stadiet av programmet vil kunne medføre at viktige aktiviteter må kanselleres, og at det derfor ikke er formålstjenlig.

Departementet understreker at langsiktig tilstedeværelse og operativ kontakt med partnere er viktigst, og at etablering av ambassade og dermed større tilstedeværelse kan skape en forbedring på dette punktet.

3. Bygge kapasiteten til norske partnerorganisasjoner, spesielt hva gjelder kontekstforståelse.

I programmet er en rekke partnerinstitusjoner på norsk side involvert: NVE, NIVA, Sintef, Miljødirektoratet, Regnskogsfondet samt Klima- og miljødepartementet (KLD). Samtlige av disse har vært involvert i tiltak som har hatt som mål å øke kontekstforståelse, deriblant gjennom et eget kontekstseminar om Myanmar i oktober i år. Dette kommer i tillegg til et eget landmøte i

regi Norad, med Regnskogsfondet og Norsk Folkehjelp som innledere, og halvårlige møter i regi KLD, med formål å bygge og dele kunnskap med sentrale norske institusjoner innenfor miljøområdet på Myanmar.

Ambassaden har på sin side fulgt og vil følge kapasitet og kontekstforståelse opp ved at norske partnere samles og diskuterer erfaringer i Norge, og ved anledning besøker ambassaden for utveksling av erfaringer og råd fra hver side.

Tilråding

Den vedlagte oppfølgingsplanen godkjennes. En rapport om gjennomføring av oppfølgingsplanen vil bli laget etter ett år, i samsvar med evalueringsinstruksen.

Anbefaling	Tiltak (eller grunnlag for ikke å følge opp)	Ansvarlig for tiltak	Tidsramme	Resultat/ endring/ kommentar
Utvikle en eksplisitt endringsteori og koordinere planleggingen av intervensjonene (datainnsamling, behovsvurderinger, resultatrammeverk)	Endringsteori vil ikke bli fulgt nå, Tas inn i nye programmer i form av ToR Fullstendig endringsteori er utfordrende	Ambassaden Programaktører	For nye program som inngås i 2016 og utover	Involverte aktører enige om at det ikke er hensiktsmessig å lage endringsteori i for eksisterende program, men at en utarbeider dette for nye program
Identifisere hvilke data som trengs for monitorering av tiltakene.	Fokusere på outcome i resultatrapportering Bruke internasjonale målestokker som HDI (o.l.) for å måle impact Øke bruk av riskanalyse	Ambassaden	Løpende	Gjelder nye programmer

Bygge kapasiteten til norske partnerorganisasjoner, spesielt hva gjelder kontekstforståelse.	Kontekstseminar om Myanmar Landmøte Myanmar Fortløpende kunnskapsdeling	Ambassaden Avdeling for sivilt samfunn/Nord	Start høst 2015 med fortsettelse inn i 2016	Flere tiltak gjennomført, andre er planlagt
--	---	---	---	---